

Sygn. akt: III U 67/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 marca 2015r.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Monika Obrębska
Protokolant:	sekretarz sądowy Przemysław Dudziński

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 5 marca 2015r. w O.

sprawy z odwołania M. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w P.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania M. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P.

z dnia 18.12.2014r. **znak** (...)

orzeka:

1. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje M. S. prawo do emerytury począwszy od dnia 01.11.2014r.;
2. stwierdza brak odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

UZASADNIENIE

M. S. złożył odwołanie od decyzji ZUS z dnia 18.12.2014r., którą to decyzją organ rentowy odmówił ubezpieczonemu prawa do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych. W odwołaniu wskazał, że w szczególnych warunkach pracował od 02.04.1972r. do 30.04.1992r. w SUR i T w Z. w charakterze traktorzysty.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł o jego oddalenie podnosząc, że pomimo osiągnięcia wieku 60 lat oraz wykazania ponad 25 letniego okresu składkowego i nieskładkowego, odwołujący nie legitymuje się 15 letnim okresem pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Organ rentowy nie uwzględnił odwołującemu jako okresów pracy wykonywanej w szczególnych warunkach okresów pracy od 02.04.1972r. do 30.04.1992r. z uwagi na brak świadectwa pracy.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych ustalił i zważył co następuje:

W ocenie Sądu Okręgowego odwołanie M. S. jest zasadne i zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w zw. z §4 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze emerytura przysługuje ubezpieczonemu, urodzonemu po dniu 31.12.1948r. który łącznie spełnił następujące warunki:

1. osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn;
2. nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego lub złożył wnioski o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych na dochody budżetu państwa;
3. w dniu wejścia w życie ustawy (tj. 1.01.1999r.) udowodnił okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 25 lat dla mężczyzn, w tym co najmniej 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Kwestią sporną pomiędzy stronami było jedynie to czy odwołujący legitymuje się 15 - letnim okresem pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze. Pozostałe przesłanki wymagane do nabycia prawa do emerytury nie były przez ZUS kwestionowane.

W celu ustalenia rzeczywistego charakteru pracy odwołującego w spornym okresie, Sąd przeprowadził przede wszystkim dowód z dokumentów z akt osobowych odwołującego zważywszy, że są to najbardziej obiektywne i miarodajne dowody w tym zakresie.

Analiza dokumentów z akt osobowych wskazuje, że odwołujący zatrudnienie w (...) w Z. podjął nie 2.04.1972r, a 2.04.1973r. Wskazuje na to przede wszystkim kwestionariusz osobowy, z którego wynika, że w (...) w Z. (wcześniej M. (...) w Z.) podjął on zatrudnienie z dniem 2.04.1973r. i pracował tam aż do podjęcia służby wojskowej tj. do 25.10.1974r. W tym samym kwestionariuszu znajduje się też adnotacja, że w okresie od 02.01.1973r. do 24.03.1973r. odwołujący był zatrudniony w Miejskim O. Zoologicznym w W.. Fakt, iż odwołujący podjął zatrudnienie od kwietnia 1973r. potwierdza też dokumentacja płacowa, potwierdzająca wypłatę odwołującemu wynagrodzenia dopiero od kwietnia 1973r. Powyższe w pełni koresponduje też z zapisami w legitymacji ubezpieczeniowej odwołującego. Pierwsza adnotacja potwierdzająca zatrudnienie pochodzi właśnie z kwietnia 1973r. Stąd nie może budzić wątpliwości, że w (...) w Z. (wcześniej (...) i (...)) M. S. pracował od 02.04.1973r. , a nie od 02.04.1972r. , jak to wskazano w świadectwie pracy. Ponadto z dokumentacji z akt osobowych wynika też, że odwołujący po odbyciu służby wojskowej ponownie zatrudnienie w (...) w Z. podjął od 02.11.1976r. (vide umowa o pracę z dnia 2.11.1976r.)

Dokumentacja z akt osobowych nie pozostawia natomiast wątpliwości co do charakteru zatrudnienia odwołującego. We wszystkich dokumentach z akt osobowych, począwszy od podania o przyjęcie do pracy, kwestionariuszy osobowych, poprzez umowę o pracę, wypowiedzenie umowy o pracę, a skończywszy na świadectwie pracy, stanowisko pracy odwołującego określone było jako traktorzysta, bądź kierowca ciągnikowy.

M. S. przesłuchany w charakterze strony zeznał, że w Spółdzielni Usług Rolniczych i (...) w Z. (wcześniej (...) i (...)) pracował od samego początku tylko i wyłącznie w charakterze traktorzysty. W czasie pracy w (...) odbył zasadniczą służbę wojskową. Zarówno przed podjęciem służby wojskowej, jak też po jej zakończeniu charakter jego zatrudnienia nie zmieniał się. Cały czas stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę kierowcy ciągnika czyli traktorzysty. Odwołujący przyznał przy tym, że prawdą jest, że pracował przez dwa, czy trzy miesiące w 1973r. w ZOO w W.. Przyznał, że mogło być tak, że rzeczywiście zatrudnienie w (...) w Z. rozpoczął w 1973r., a nie jak to wynika ze świadectwa pracy w 1972r.

Sąd dał wiarę zeznaniom odwołującego. Są one w ocenie Sądu szczerze i przekonujące, a co istotne znajdują w pełni potwierdzenie w dokumentacji z akt osobowych, która również nie budziła wątpliwości Sądu co do zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy.

Reasumując powyższe Sąd uznał za zasadne zaliczenie odwołującemu do okresów pracy w szczególnych warunkach okresu zatrudnienia M. S. od 02.04.1973r. do 24.10.1974r. i od 02.11.1976r. do 31.05.1979r. oraz od 01.07.1979r. do 30.04.1992r. tj. łącznie 16 lat, 11 miesięcy i 22 dni. W tych okresach odwołujący stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace kierowcy ciągnika, o których mowa w wykazie A Dział VIII poz. 3 załącznika do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Z okresu tego Sąd wyliczył jedynie okres od 8.10.1976r. do 01.11.1976r. tj. okres po odbyciu służby wojskowej do dnia podjęcia pracy oraz miesiąc czerwiec 1979r., gdyż w czerwcu nie wykazano wynagrodzenia na listach płac.

Sąd uznał także za zasadne zaliczenie odwołującemu do stażu pracy w szczególnych warunkach okresu odbywania zasadniczej służby wojskowej od dnia 25.10.1974r. do 7.10.1976r. (tj. okres 1 roku, 11 miesięcy i 14 dni), gdyż przypadła ona w okresie pracy w szczególnych warunkach w (...) w Z.. Jak wynika z ugruntowanego w tym zakresie orzecznictwa Sądu Najwyższego, okres zasadniczej służby wojskowej odbytej w czasie trwania stosunku pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze zalicza się do stażu pracy wymaganego do nabycia prawa do emerytury w niższym wieku emerytalnym, jeżeli pracownik w ustawowym terminie zgłosił swój powrót do zatrudnienia (tak np. wyrok Sądu Najwyższego z 25.02.2010r. , II UK 219/09). Sąd orzekający w przedmiotowej sprawie argumentację przedstawioną w cyt. wyroku w pełni podziela i akceptuje.

Reasumując powyższe uznać należy, że odwołujący legitymuje się stażem pracy w warunkach szczególnych w wymiarze 25 lat, 6 miesięcy i 6 dni (łącznie z okresem uznanym przez ZUS w wymiarze 6 lat i 7 miesięcy)

M. S. spełnił też wszystkie pozostałe przesłanki warunkujące nabycie uprawnień do wcześniejszej emerytury wynikające z art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Odwołujący osiągnął wiek 60 lat w dniu (...) oraz nie przystąpił do OFE. Na dzień 01.01.1999 r. udowodnił okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 25 lat tj. łącznie zgromadził 25 lat i 7 miesięcy okresów składkowych. Z ogólnego stażu pracy Sąd wyliczył bowiem uznany wcześniej przez ZUS okres od 02.04.1972r. do 01.04.1973r., gdyż jak wskazano wyżej z ustaleń Sądu wynikało, że odwołujący zatrudnienie w (...) w Z. rozpoczął od 02.04.1973r. oraz okres od 08.10.1976r. do 01.11.1976r., gdyż z ustaleń Sądu wynikało, że odwołujący po odbyciu służby wojskowej ponowne zatrudnienie rozpoczął od 02.11.1976r.

Mając na uwadze powyższe ustalenia Sąd na podstawie art. 477¹⁴ §2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał M. S. prawo do emerytury począwszy od 1.11.2014r. – tj. od pierwszego dnia miesiąca, w którym odwołujący złożył wniosek o świadczenie, stosownie do art. 129 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Zgodnie z treścią art. 118 ust. 1a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, Sąd był zobowiązany, przyznając odwołującemu prawo do emerytury, do zamieszczenia z urzędu w sentencji wyroku rozstrzygnięcia w przedmiocie odpowiedzialności organu rentowego odnośnie do nieustalenia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji tj. zarówno przyznającego prawo do świadczenia, jak też jego brak (vide wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28.04.2010 roku, II UK 330/09, LEX 604220). W ocenie Sądu Okręgowego w przedmiotowej sprawie brak było podstaw do obciążenia organu rentowego odpowiedzialnością za nieustalenie wszystkich okoliczności niezbędnych do wydania decyzji o przyznaniu odwołującemu prawa do wcześniejszej emerytury. ZUS nie dysponował bowiem niezbędnymi i wystarczającymi dokumentami pozwalającymi na uznanie pracy odwołującego w spornym okresie, jako pracy wykonywanej w szczególnych warunkach. Dopiero na etapie postępowania sądowego po przeprowadzeniu stosownego postępowania dowodowego odwołujący w sposób niewątpliwy wykazał, że zgromadził wymagany ustawą 15 letni okres pracy w warunkach szczególnych. Z tych względów orzeczono jak w pkt. 2 wyroku.